

УДК 338.18.78:656.01

Б.М. Михайлишин, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Д.В. Дмитрів, канд. техн. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя, Україна

АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ ВАНТАЖНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

B. Mykhailyshyn, the third (educational and scientific) level of higher education applicant

D. Dmytriv, PhD., Associate Prof.

Ternopil Ivan Puluja National Technical University, Ukraine

ANALYSIS OF THE EUROPEAN ROAD FREIGHT TRANSPORT MARKET

Транспорт є одним з найважливіших секторів економічної системи, який забезпечує її повноцінне функціонування. Будь які проблеми, які виникають на транспорті, автоматично призводять до порушення логістичних процесів, що в підсумку негативно відбивається на ефективності економічних процесів. Особливо важливим напрямком діяльності транспорту є перевезення вантажів автомобільним транспортом, який завдяки своїм перевагам над іншими видами транспорту, а саме гнучкості, швидкості, точності, маневреності тощо, користується великим попитом у клієнтів.

Особливо поширені автомобільні перевезення вантажів у Європі, де завдяки розвиненій логістичній системі, цей вид перевезень забезпечує високу ефективність доставки вантажів. На ринку вантажних автомобільних перевезень Європи протягом останніх десяти років домінує Німеччина, яка володіє найсучаснішим та найчисленнішим автопарком вантажівок в Європі. Друге і третє місця за обсягами вантажних автомобільних перевезень в Європі займають відповідно Іспанія та Франція, яку наздоганяє Польща (рис. 1).

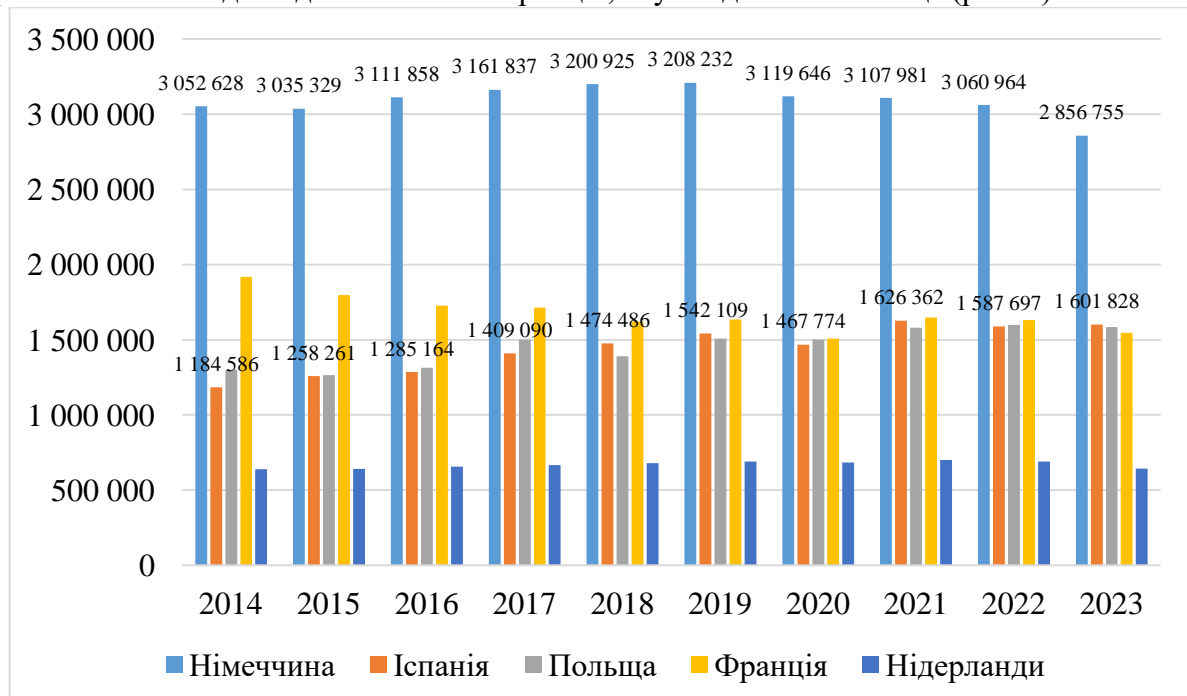

Рис. 1. Обсяг вантажних автомобільних перевезень країн лідерів ринку (тис. т.) [1]

Обсяги вантажообігу автомобільним транспортом в Європі протягом останніх трьох років падає. У 2023 році найбільше скорочення автомобільного вантажообігу щодо попереднього року припало на: Нідерланди – 7,04%, Німеччину – 6,7% і Францію – 5,27%, доля яких на ринку складає 38,5% загальноєвропейського вантажообігу (табл. 1).

Обсяг автомобільних перевезень вантажів, тис. т.

Частка вантажообігу країни від загальноєвропейського, 2023 рік	Роки			%	
	2021	2022	2023	2023/2021	2023/2022
Болгарія, 1,26%	157376	160488	165218	+4,98	+2,95
Іспанія, 12,2%	1626362	1587697	1601828	-1,51	+0,89
Латвія, 0,62%	81562	80906	80624	-1,15	-0,35
Литва, 0,92%	113135	100752	120396	+6,42	+19,5
Нідерланди, 4,9%	699504	690903	642262	-8,18	-7,04
Німеччина, 21,8%	3107981	3060964	2856755	-8,08	-6,7
Польща, 12,1%	1580517	1599513	1584171	+0,23	-0,96
Словаччина, 1,2%	154828	160802	158257	+2,21	-1,58
Угорщина, 1,5%	219919	204708	192422	-12,5	-6
Франція, 11,8%	1648948	1631139	1545239	-6,29	-5,27
Європа	13648904	13585239	13117039	-3,9	-3,45

Джерело: складено авторами на основі [1]

Іспанія і Польща, які входять у п'ятірку лідерів ринку за динамікою показників вантажообігу, демонструють стабільність з відносно невеликими відхиленнями, відповідно +0,89% і – 0,96% (табл. 1).

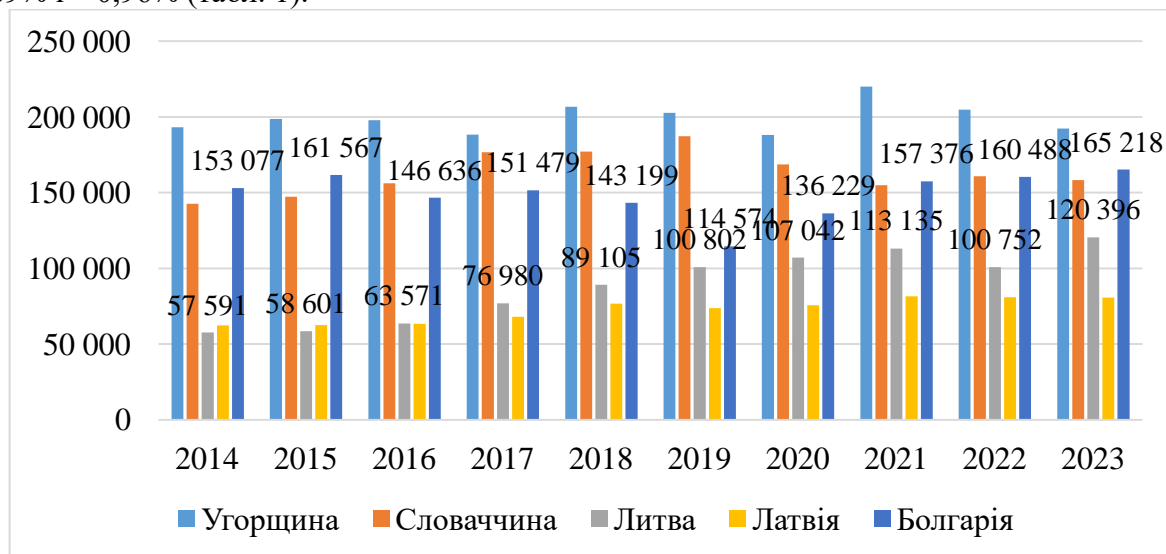

Рис. 2. Обсяг автомобільних перевезень країн східної Європи (тис. т) [1]

Достатньо високий приріст вантажообігу зафіксовано у Литві – на рівні 19,5% (рис. 2). Країни Східної Європи, щорічно збільшують свою частку на європейському ринку вантажних автомобільних перевезень, зокрема це стосується Литви та Болгарії, які у 2023 році суттєво збільшили обсяг перевезень вантажів (табл. 1). Але доля цих країн у загальноєвропейському вантажообігу досить незначна, Литва – 0,92% і Болгарія – 1,26%, тому ці країни практично не впливають на динаміку вантажообігу Європи. Динаміка обсягів автомобільних вантажних перевезень Латвії, Словаччини та Угорщини негативна, і склала відповідно -0,35%, -1,58% і -6%.

Література

1. Road freight transport by type of operation and type of transport (t, tkm, vehicle-km) annual data. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/road_go_ta_tott/default/tab1